

Hodnocení adresného zvaní občanů do onkologických screeningových programů v ČR

Datový report do konce roku 2016

O. Ngo, B. Bučková, M. Kněžínková, P. Kovačovicová, R. Chloupková, V. Prelecová, T. Jung, M. Brzková,
J. Daneš, M. Zavoral, V. Dvořák, B. Seifert, Š. Suchánek, M. Blaha, L. Dušek, O. Májek

HODNOCENÍ ADRESNÉHO ZVANÍ KE SCREENINGU

POPIS PROJEKTU A SHRNU TÍ VÝSLEDKŮ

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NKC NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

Projekt adresného zvaní ke screeningovým programům v ČR

Projekt „SYSTEM PODPORY PREVENCE VYBRANÝCH NÁDOROVÝCH ONEMOCNĚNÍ V ČR – SCREENINGOVÉ PROGRAMY“:

- V rámci prevence vybraných nádorových onemocnění připravilo tento projekt Ministerstvo zdravotnictví ČR ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami. Projekt je spolufinancován EU.
- Projekt se skládá ze dvou částí – z adresného zvaní cílových skupin a Celorepublikové informační kampaně.
- Vlastní adresné zvaní bylo zahájeno v lednu 2014 a skončilo 30. 6. 2015.
- Všechny zdravotní pojišťovny zajišťovaly odesílání adresných výzev svým pojištěncům z cílových skupin k účasti na screeningu formou zvacího dopisu.
- Více informací o projektu je k dispozici na webovém portálu www.bezrakoviny.cz anebo na webových stránkách jednotlivých screeningových programů www.mamo.cz, www.cervix.cz a www.kolorektum.cz

Pokračování adresného zvaní po ukončení projektu

- Projekt má stanovenou 5letou udržitelnost po jeho skončení
- V rámci udržitelnosti projektu, tj. od 1. 7. 2015 do 30. 6. 2020, se Pojišťovna zavazuje plnit a dodržovat následující podmínky adresného zvaní pojištěnců z cílových skupin a to na svůj vlastní náklad a odpovědnost:
 - Pojišťovna zvolí vhodnou formu oslovení pojištěnců, tj. písemně a/nebo elektronicky a/nebo telefonicky
 - Pojišťovna se zavazuje zachovat rozsah adresného zvaní, tzn., že zachová cílové skupiny pojištěnců
 - V rámci období udržitelnosti se Pojišťovna zavazuje dodržovat podmínky adresného zvaní následovně:
 - 1. kolo zvaní v rámci udržitelnosti: Pojišťovna odešle adresné výzvy všem cílovým skupinám podle předem stanovených kritérií stanovených manuálem minimálně jedenkrát **v období 1. 7. 2015 – 30. 6. 2017**. Pojišťovna se zavazuje v tomto období zároveň opakovaně odeslat adresnou výzvu také pojištěncům, kteří na výzvu odeslanou v době trvání projektu před tímto obdobím nereagovali a stále spadají do výběru dle předem stanovených kritérií, která jsou součástí manuálu; a naopak nebude zvat ty pojištěnce, kteří se na vyšetření již dostavili.
 - 2. kolo zvaní v rámci udržitelnosti: Pojišťovna odešle adresné výzvy všem cílovým skupinám podle předem stanovených kritérií stanovených manuálem minimálně jedenkrát **v období 1. 7. 2017 – 30. 6. 2020**. Pojišťovna se zavazuje v tomto období zároveň opakovaně odeslat adresnou výzvu také pojištěncům, kteří na výzvu odeslanou v době trvání projektu před tímto obdobím nereagovali a stále spadají do výběru dle předem stanovených kritérií, která jsou součástí manuálu; a naopak nebude zvat ty pojištěnce, kteří se na vyšetření již dostavili.

Screeningové programy v ČR

Preventivní program	Cílová populace	Screeningová metoda
Program screeningu karcinomu prsu	ženy ve věku od 45 let	mamografické vyšetření jednou za dva roky
		50-54 let věku – test na okultní krvácení jednou ročně
Program screeningu kolorektálního karcinomu	muži a ženy ve věku od 50 let	od 55 let věku – test na okultní krvácení jednou za dva roky NEBO primární screeningová kolonoskopie jednou za 10 let
Program screeningu karcinomu děložního hrdla	ženy ve věku od 15 let	cytologické vyšetření stěru z děložního hrdla jednou ročně

Kritéria pro zařazení do adresného zvaní

- Pojištěnec bude **zařazen** do procesu adresného zvaní do screeningu pokud:
 - je pojištěncem dané ZP alespoň 4 roky
 - je ve věkové skupině dle cílové populace programu
 - karcinom prsu: ženy ve věku 45-70 let
 - kolorektální karcinom: muži i ženy ve věku 50-70 let
 - karcinom děložního hrdla: ženy ve věku 25-70 let
- Pojištěnec bude **vyřazen** z procesu adresného zvaní do screeningu pokud:
 - je cizinec
 - je občan ČR dlouhodobě pobývají v cizině
 - nemá úplnou adresu v databázi pojišťovny např. PSČ 00000 nebo má adresu na p. o. box, případně je u něj evidována nedoručitelnost zásilek
 - byl již pozván na konkrétní screeningový program před 11 a méně měsíci (zvažovat kalendářní měsíce, ne skutečný odstup)
 - má vykázané výkony/diagnózy, dle klíče uvedeného v následující tabulce
 - má vykázané náklady na léčbu během posledních 365 dní nad 1 mil Kč (náklady se rozumí suma všech vykázaných nákladů na ambulantních, hospitalizačních dokladech, na žádankách a receptech; 1 bod je jedna koruna).

Klíčové výkony pro zařazení/vyřazení do/z adresného zvaní

Screening	Výkony screeningu nebo diagnostiky (pokud vykázané v posledních 3 nebo 5 letech)	Výkony terapeutické (pokud vykázané kdykoli v dostupné minulosti; minimálně v posledních 4 letech)	Léčba diagnóz (pokud vykázána kdykoli v dostupné minulosti; minimálně v posledních 4 letech)
ca prsu	89221, 89179, 89178, 89180, 89223, 89225 (89510, 89814)	51237, 51235, 51239, 61449	C50.x
ca děložního hrdla	95199, 95198, 63050, 63051, 63531, 63533, 63534, 63537, 63539, 63540, 63541, 63549	63543, 63573, 63574, 63575, 63579, 63594, 63595, 63525, 10191, 10200, 10194, 10197, 10196	C53.x, C54.x, C55.x, C56.x
ca kolorekta	v posledních 3 letech 15120, 15121 v posledních 5 letech 15101, 15105, 15403, 15404, 15103, 15107	15475, 15950, 51361, 51363, 51415, 51357, 51359, 51365	C18.x – C20.x

Počet pozvánek zdravotních pojišťoven na screening a míra účasti pozvaných na screeningu dle pořadí pozvánky a programu

	ZN tlustého střeva a konečniku	ZN prsu	ZN děložního hrdla
Počet poprvé pozvaných (míra účasti) v období leden 2014 – červen 2015	1 720 143 (20,9 %)	613 065 (21,5 %)	684 662 (15,0 %)
Počet podruhé pozvaných (míra účasti) v období červenec 2014 – červen 2015	938 298 (18,9 %)	338 207 (13,6 %)	406 826 (12,2 %)
Počet potřetí pozvaných (míra účasti) v období leden 2016 – prosinec 2016	633 902 (11,5 %)	242 988 (6,7 %)	299 798 (6,7 %)

Celkový počet pozvaných osob zdravotními pojišťovnami na screening a celková míra účasti pozvaných dle programu

	ZN tlustého střeva a konečníku	ZN prsu	ZN děložního hrdla
Počet pozvaných osob v období leden 2014 – prosinec 2016	2 018 528	748 061	795 082
Počet účastníků na screeningu po pozvání v období leden 2014 – březen 2017	713 427	253 169	208 451
Míra účasti pozvaných na screeningu (%)	35 %	34 %	26 %

ZÁVĚR

- Vlastní pilotní projekt adresného zvaní skončil k 30. 6. 2015 a v současné době probíhá 5letá udržitelnost projektu dle nastavených kritérií.
- V období leden 2014 – červen 2015 bylo do programu screeningu karcinomu prsu, kolorekta a děložního hrdla poprvé pozváno 613 tisíc žen, 1,7 milionu pojištěnců a 685 tisíc žen s mírou účasti 22 %, 21 % a 15 %. Osoby, které nereagovaly na první pozvání byly zvány opakovaně - hodnocené míry účasti na opakované pozvání dosahovaly nižších hodnot.
- Souhrnně bylo v celém hodnoceném období leden 2014 – prosinec 2016 pozváno do programu screeningu karcinomu prsu, kolorekta a děložního hrdla téměř 750 tisíc žen, přes 2 miliony osob a téměř 800 tisíc žen a celkově se zúčastnilo 34 %, 35 % a 26 % pozvaných pojištěnců.

HODNOCENÍ ADRESNÉHO ZVANÍ KE SCREENINGU

PODROBNÉ ANALYTICKÉ VÝSTUPY

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

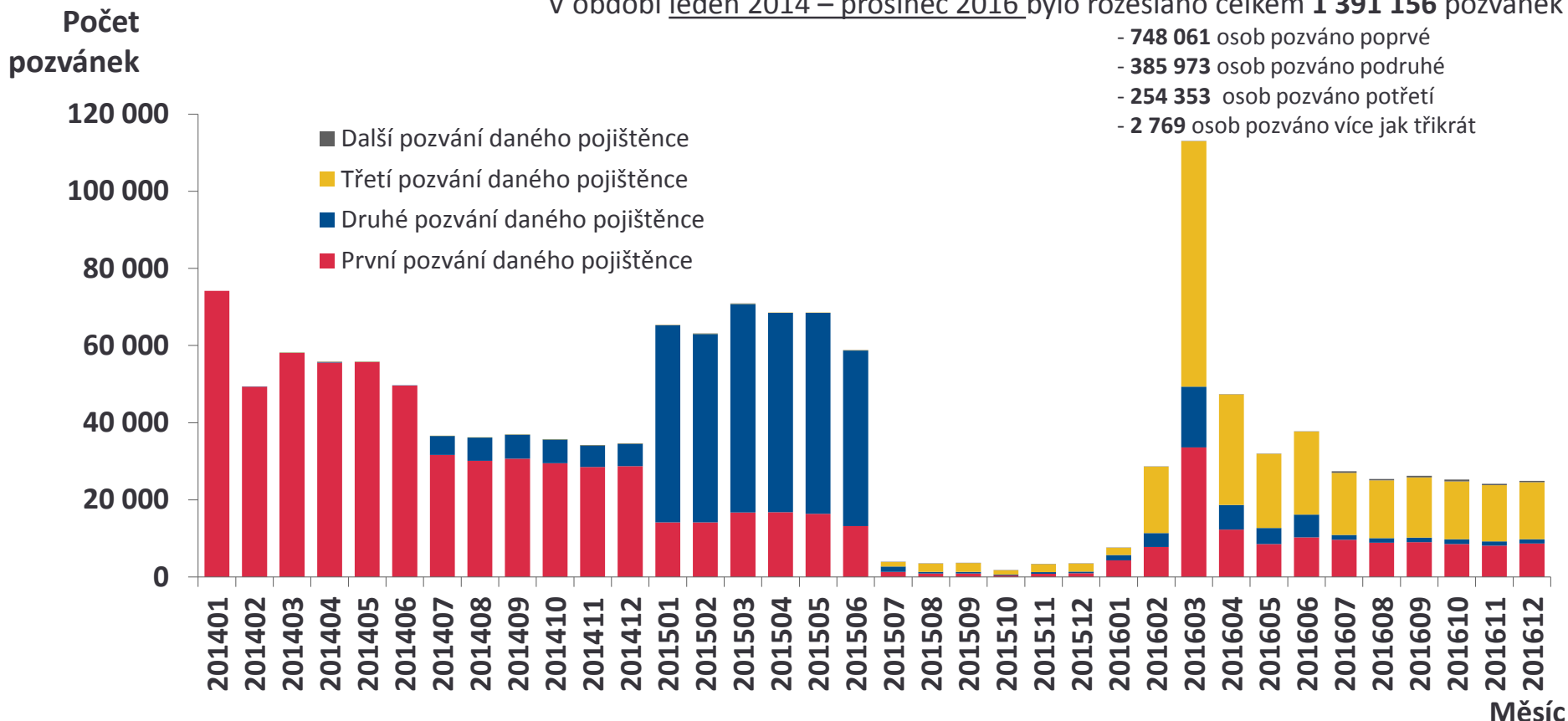
NKC NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

Počet pozvánek ke screeningovému programu karcinomu prsu v jednotlivých měsících

V období leden 2014 – prosinec 2016 bylo rozesláno celkem **1 391 156** pozvánek

- 748 061 osob pozváno poprvé
- 385 973 osob pozváno podruhé
- 254 353 osob pozváno potřetí
- 2 769 osob pozváno více jak třikrát

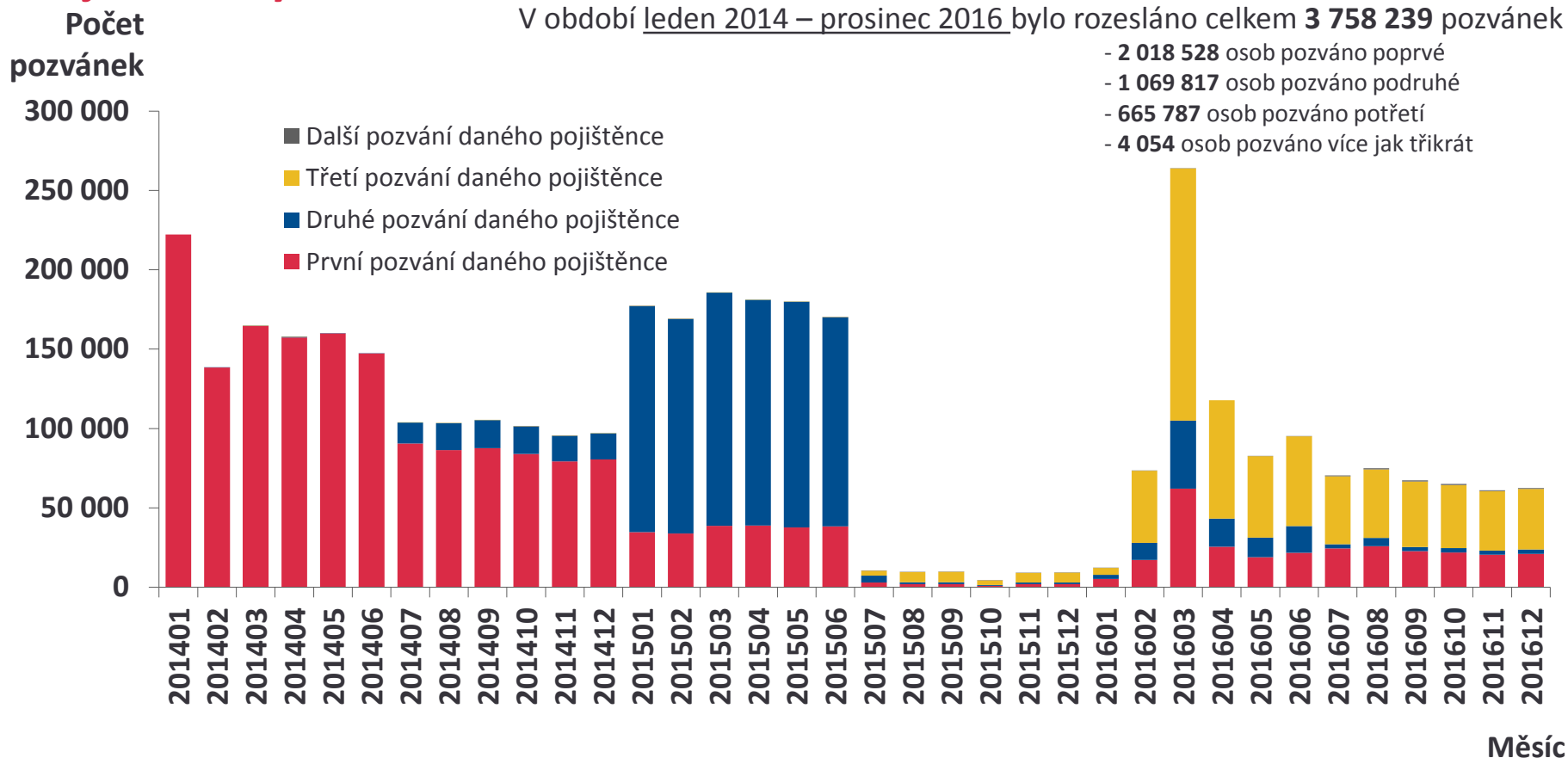

V lednu 2014 bylo pozváno 74 tisíc pojištěnců. Do června 2014 se počet pozvánek pohyboval okolo 50 tisíc měsíčně a následně do prosince 2014 okolo 35 tisíc (přibližně 6 000 pojištěnců měsíčně zváno opakovaně).

Od ledna do června 2015 bylo zváno okolo 70 tisíc pojištěnců (okolo 50 tisíc pojištěnců měsíčně pozváno opakovaně). V druhé polovině roku 2015 bylo zváno okolo 3 000 pojištěnců měsíčně.

V roce 2016 bylo zasláno v jednotlivých měsících převážně kolem 25 tisíc pozvánek měsíčně - převážně se jednalo o opakované pozvání, konkrétně třetí pozvání. V březnu bylo zasláno přes 112 tisíc pozvánek.

Počet pozvánek ke screeningovému programu kolorektálního karcinomu v jednotlivých měsících

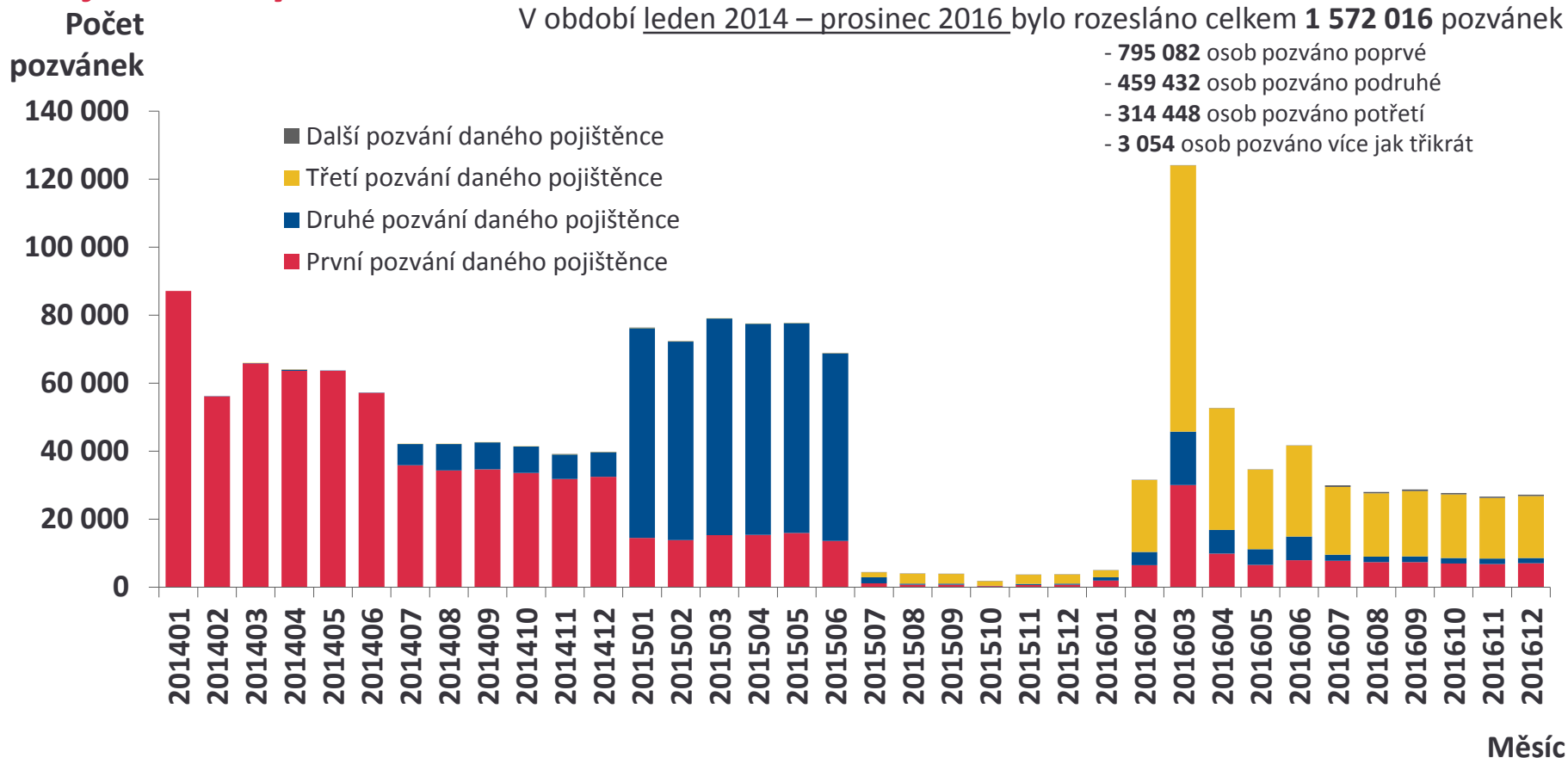
V lednu 2014 bylo pozváno 220 tisíc pojištěnců. Do června 2014 se počet pozvánek pohyboval okolo 150 tisíc měsíčně a následně do prosince 2014 okolo 80 tisíc (přibližně 17 tisíc pojištěnců měsíčně zváno opakovaně).

Od ledna do června 2015 bylo zváno okolo 170 tisíc pojištěnců (téměř 140 tisíc pojištěnců měsíčně pozváno opakovaně). V druhé polovině roku 2015 bylo zváno okolo 10 tisíc pojištěnců měsíčně.

V roce 2016 bylo zasláno v jednotlivých měsících převážně v rozmezí 60-100 tisíc pozvánek měsíčně - převážně se jednalo o opakované pozvání, konkrétně třetí pozvání. V březnu bylo zasláno přes 260 tisíc pozvánek.

Počet pozvánek ke screeningovému programu karcinomu děložního hrdla v jednotlivých měsících

V lednu 2014 bylo pozváno 87 tisíc pojištěnců. Do června 2014 se počet pozvánek pohyboval okolo 60 tisíc měsíčně a následně do prosince 2014 okolo 40 tisíc (přibližně 7 000 pojištěnců měsíčně zváno opakovaně).

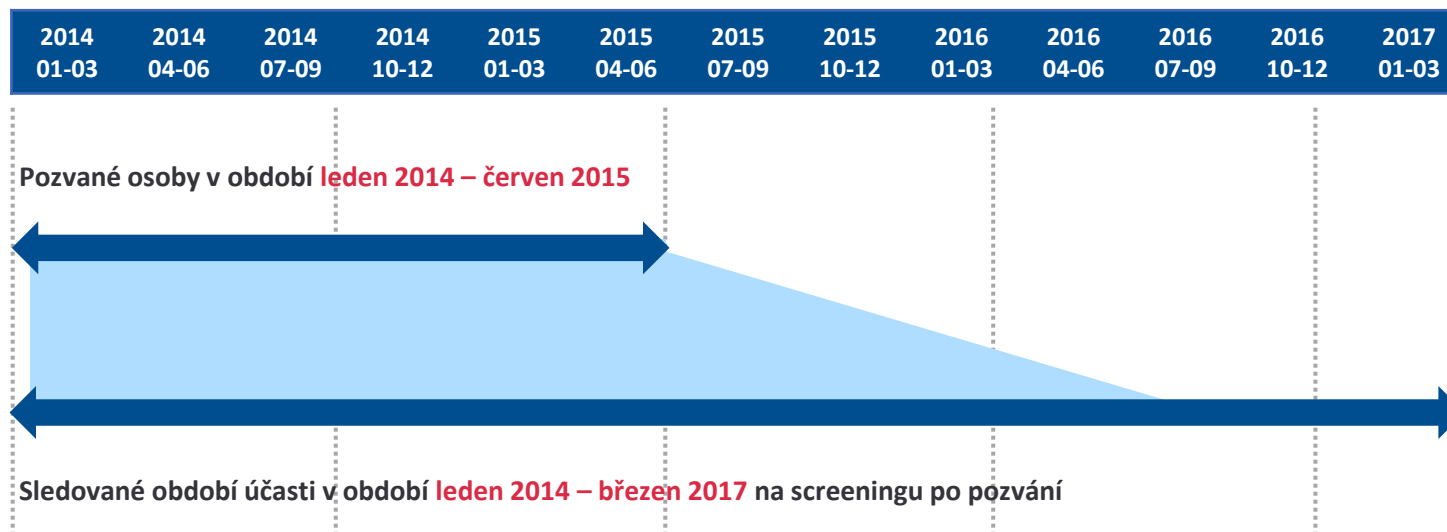
Od ledna do června 2015 bylo zváno okolo 75 tisíc pojištěnců (okolo 60 tisíc pojištěnců měsíčně pozváno opakovaně). V druhé polovině roku 2015 bylo zváno okolo 3 500 pojištěnců měsíčně.

V roce 2016 bylo zasláno ve většině měsících okolo 30 tisíc pozvánek měsíčně - převážně se jednalo o opakované pozvání, konkrétně třetí pozvání. V březnu 2016 bylo zasláno přes 124 tisíc pozvánek.

Popis výpočtu míry účasti v celém pilotním projektu

Dostupný export vyšetření za období leden 2014 – březen 2017

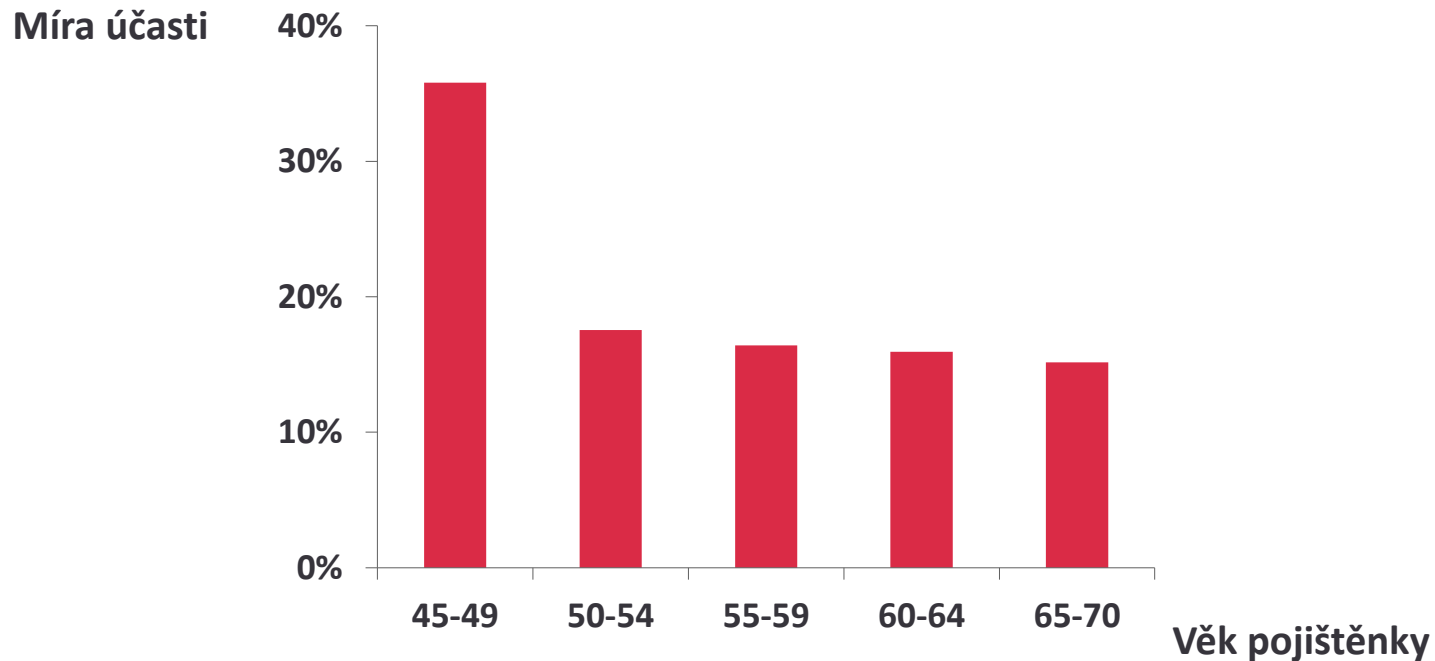
Při hodnocení účasti u poprvé pozvaných osob v období leden 2014 – červen 2015 získáme souhrnnou informaci o míře účasti za celé období zvaní (v rámci pilotního projektu). Vzhledem k algoritmu opakovaného zvaní lze předpokládat případnou účast pojištěnce spojenou s první pozvánkou nanejvýš do jednoho roku. Pro podruhé pozvané pojištěnce je princip výpočtu obdobný.

Screening karcinomu prsu

Míra účasti dle věku

Poprvé pozvaní v období leden 2014 – červen 2015, celkem 613 065 pozvaných
Ženy ve věku 45-70 let

Celková míra účasti: **21,5 %**

(je uvažována účast na screeningové mamografii, screeningové mamografii v dispenzární péči, diagnostické mamografii nebo doplňující mamografie)

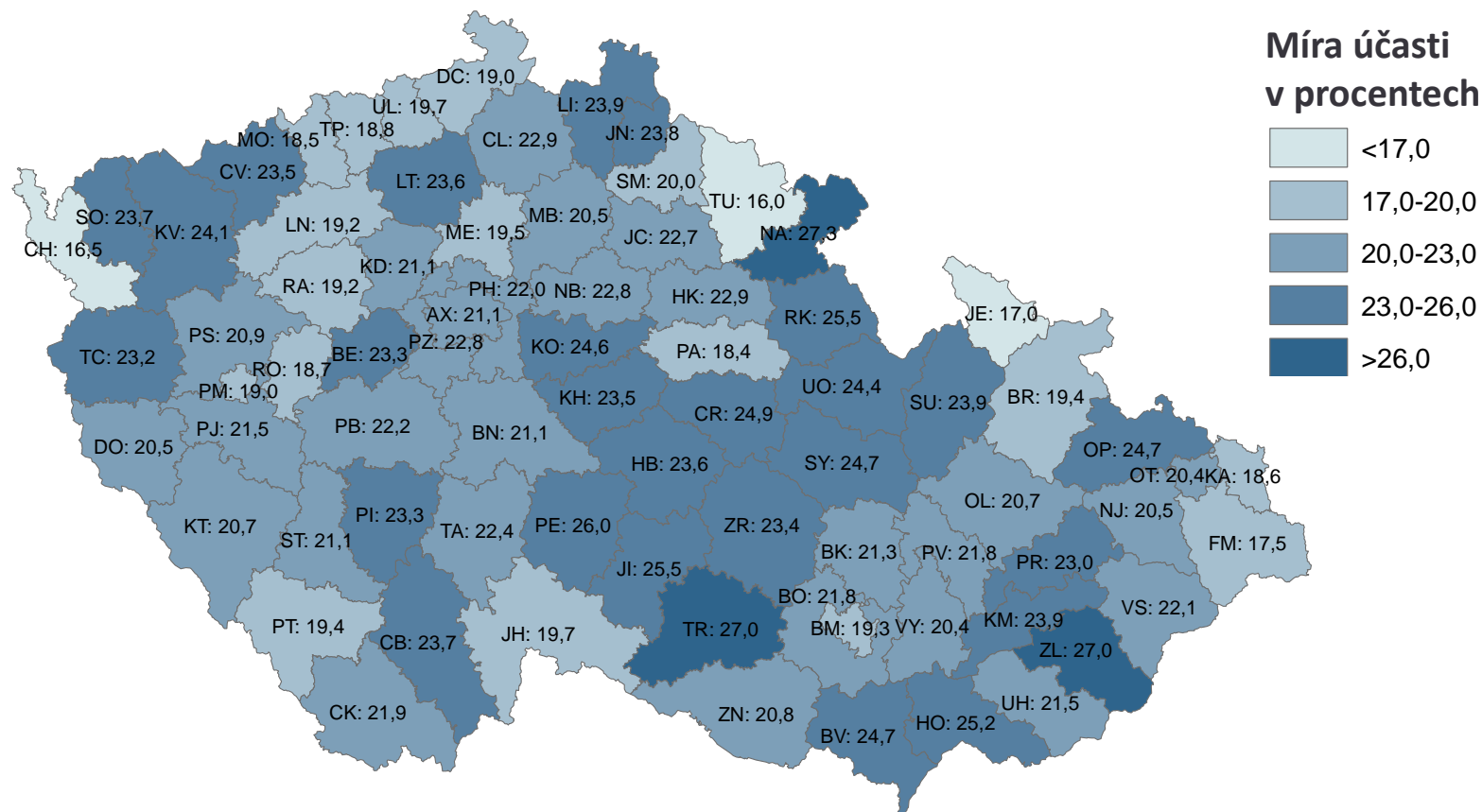
Na pozvání na screening karcinomu prsu zareagovala pětina žen. Nejlépe reagují ženy nejmladší věkové kategorie.

Screening karcinomu prsu

Míra účasti v okresech

Poprvé pozvaní v období leden 2014 – červen 2015, celkem 613 065 pozvaných
Ženy ve věku 45-70 let

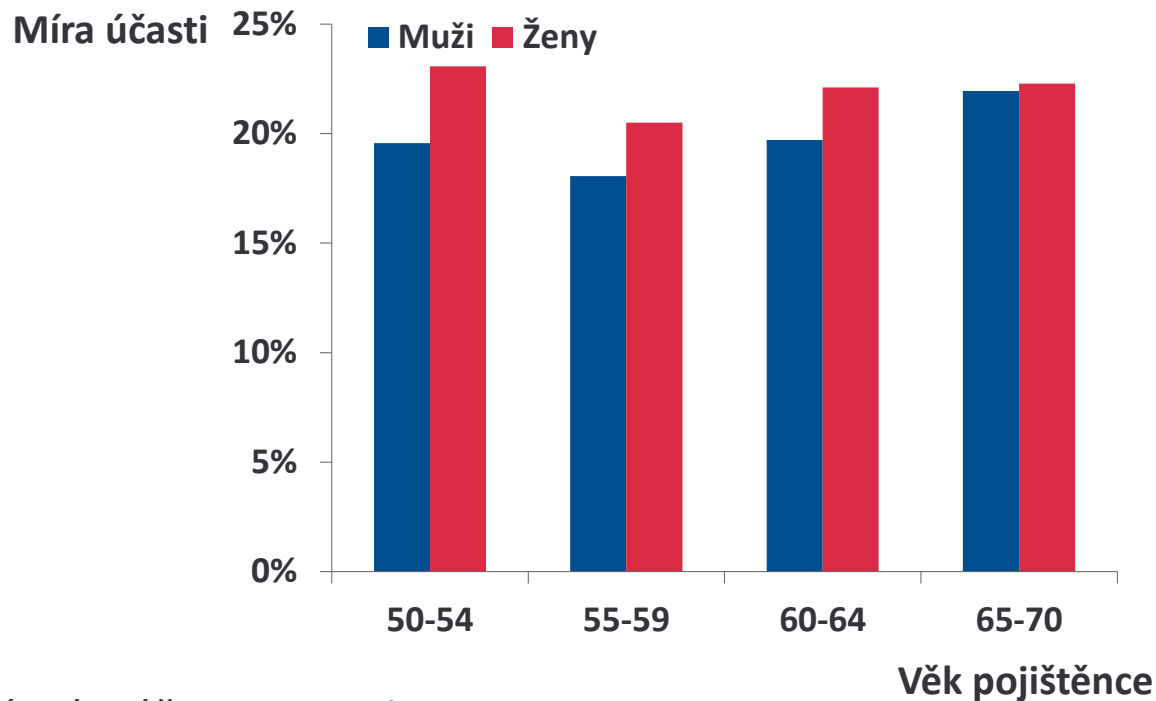

Celková míra účasti: **21,5 %** (rozsah mezi okresy ČR: 16,0-27,3 %)

Screening kolorektálního karcinomu

Míra účasti dle pohlaví a věku

Poprvé pozvaní v období leden 2014 – červen 2015, celkem 1 720 143 pozvaných
Muži a ženy ve věku 50-70 let

Celková míra účasti: **20,9 %**

(je uvažována účast na TOKS nebo kolonoskopii)

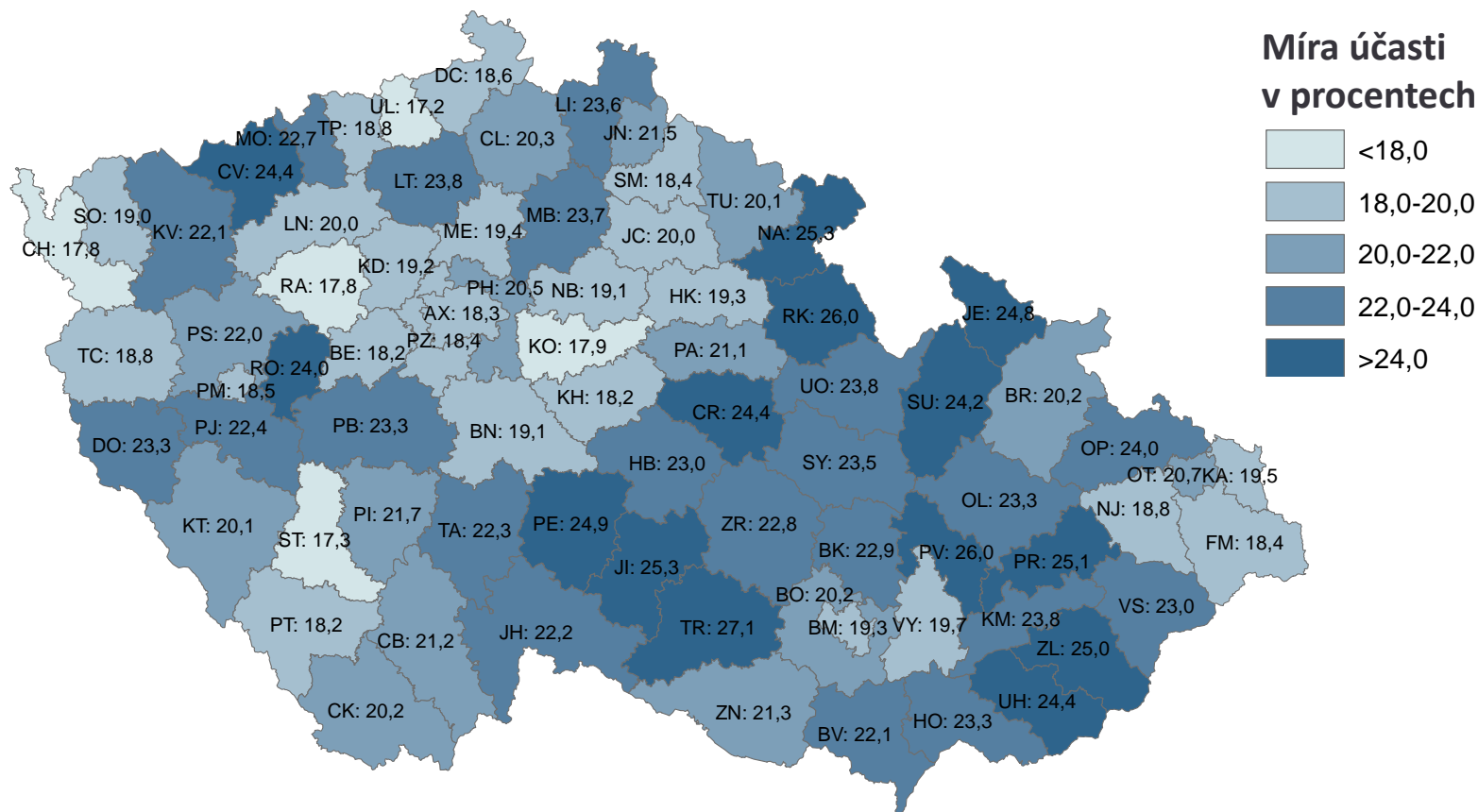
Na pozvání na screening kolorektálního karcinomu zareagovala pětina osob. Na pozvánku lépe reagují ženy.

Screening kolorektálního karcinomu

Míra účasti v okresech

Poprvé pozvaní v období leden 2014 – červen 2015, celkem 1 720 143 pozvaných
Muži a ženy ve věku 50-70 let

Celková míra účasti: **20,9 %** (rozsah mezi okresy ČR: 17,2-27,1 %)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

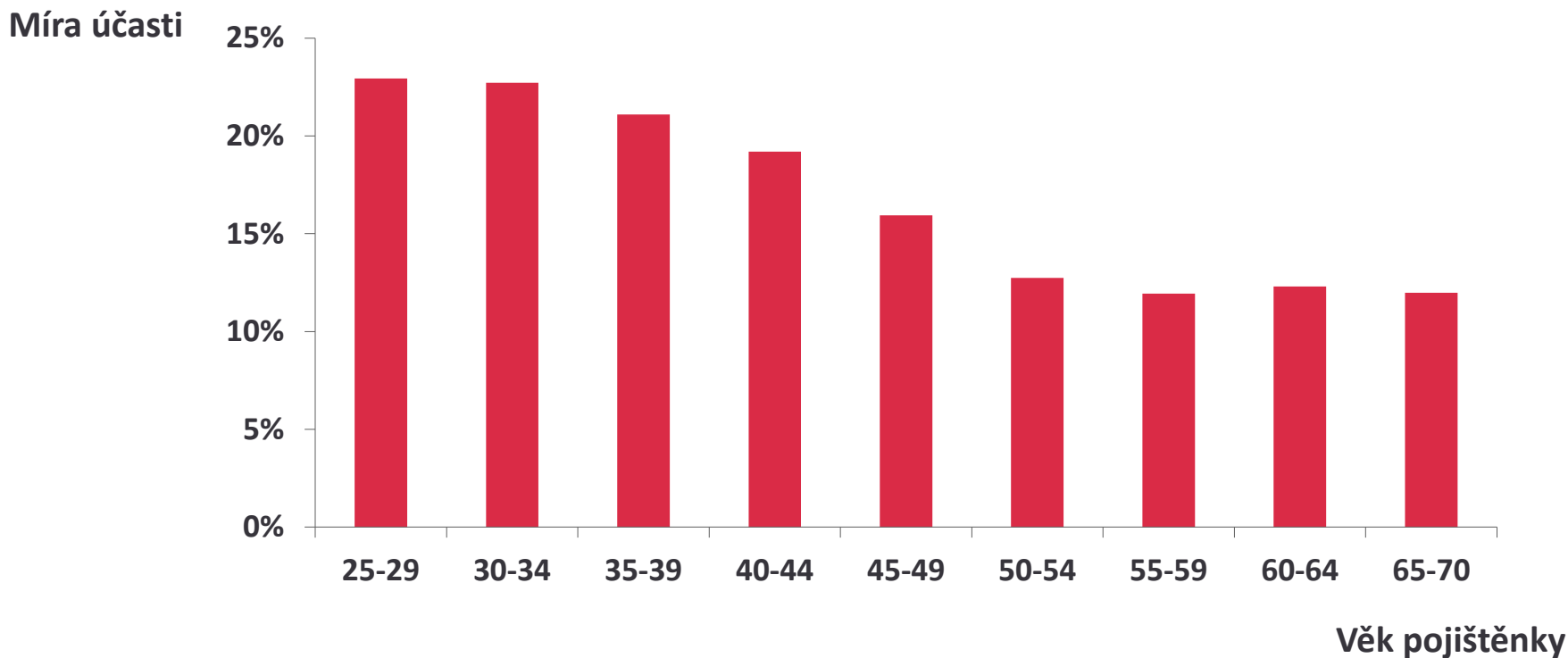
NKC NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

Screening karcinomu děložního hrdla

Míra účasti dle věku

Poprvé pozvaní v období leden 2014 – červen 2015, celkem 684 662 pozvaných
Ženy ve věku 25-70 let

Celková míra účasti: **15,0 %**

(je uvažována účast na screeningové cytologii, preventivní prohlídce, diagnostických nebo terapeutických výkonech na děložním hrdle)

Na pozvánku lépe reagují mladší ženy.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

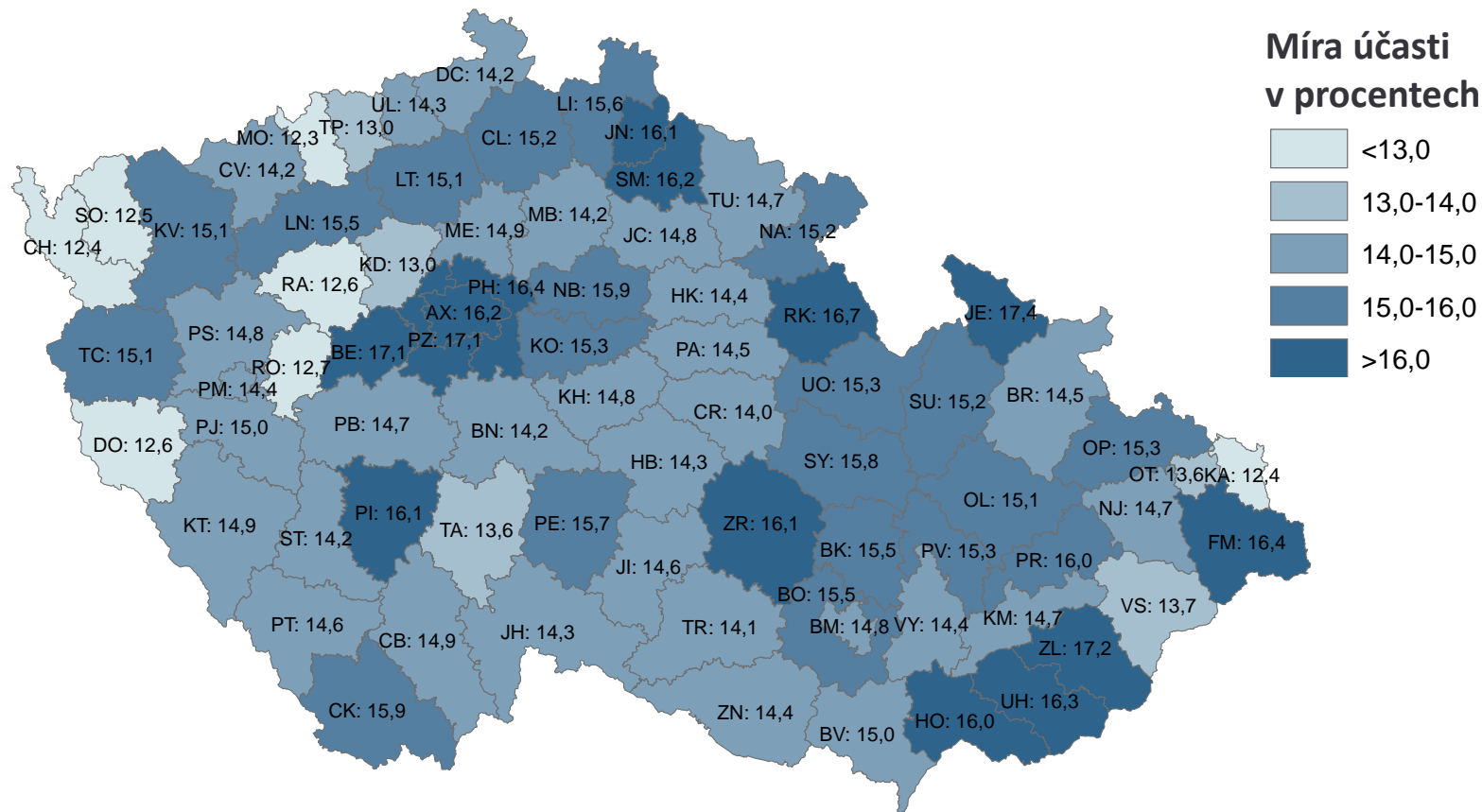
NKC
NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

Screening karcinomu děložního hrdla

Míra účasti v okresech

Poprvé pozvaní v období leden 2014 – červen 2015, celkem 684 662 pozvaných
Ženy ve věku 25-70 let

Celková míra účasti: **15,0 %** (rozsah mezi okresy ČR: 12,3-17,4 %)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

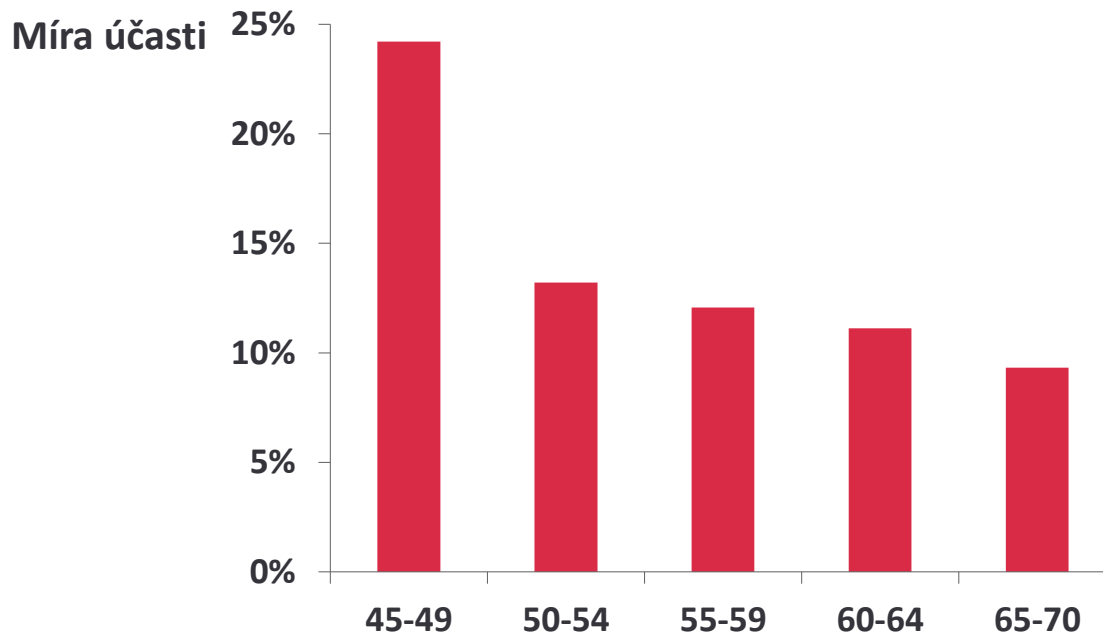
NKC NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

Screening karcinomu prsu

Míra účasti dle věku

Podruhé pozvaní v období červenec 2014 – červen 2015, celkem 338 207 pozvaných
Ženy ve věku 45-70 let

Věk pojištěnky

Celková míra účasti: **13,6 %**

(je uvažována účast na screeningové mamografii, screeningové mamografii v dispenzární péči, diagnostické mamografii nebo doplňující mamografie)

Na pozvání lépe zareagovaly opět ženy nejmladší věkové kategorie.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

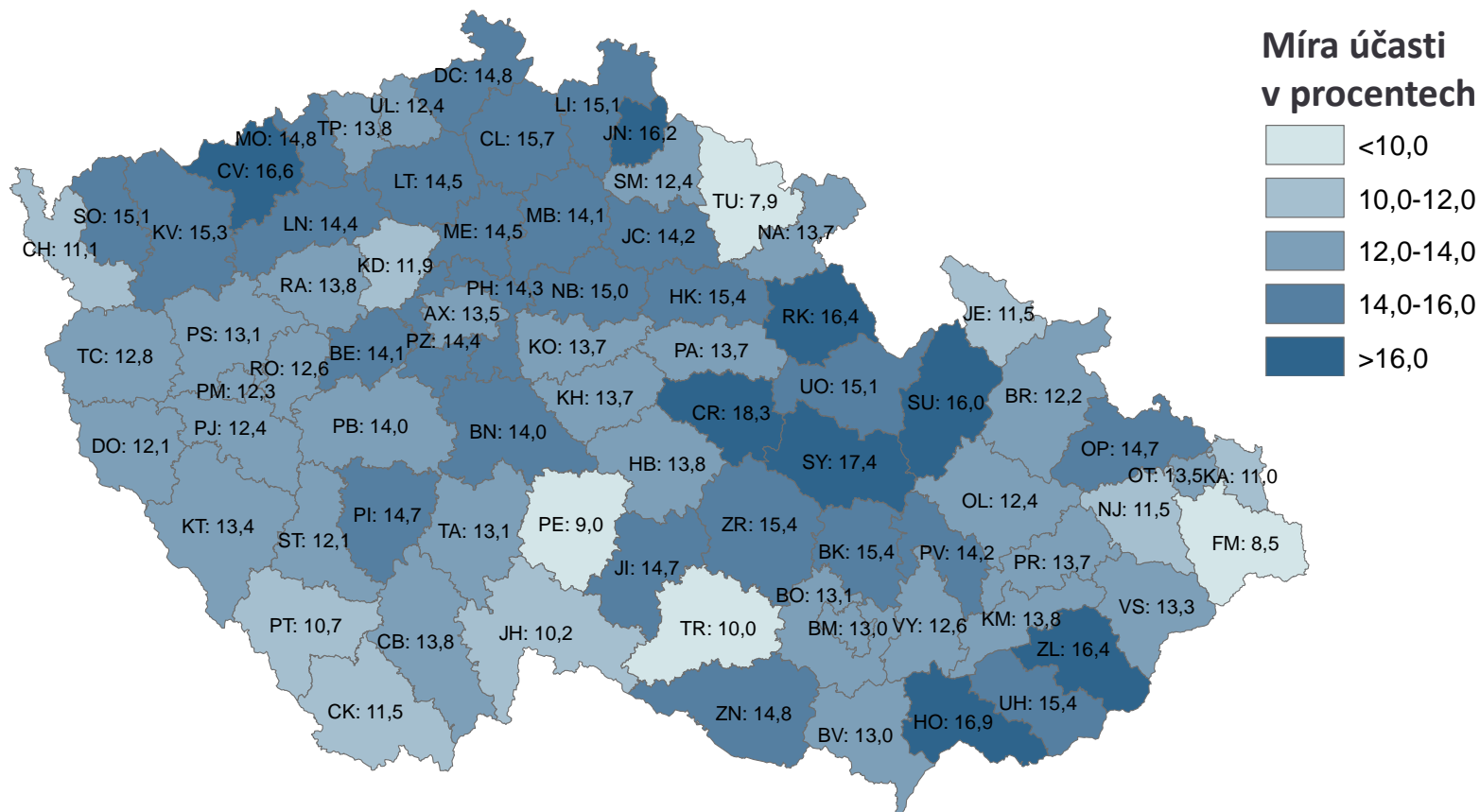
NKC
NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

Screening karcinomu prsu

Míra účasti v okresech

Podruhé pozvaní v období červenec 2014 – červen 2015, celkem 338 207 pozvaných
Ženy ve věku 45-70 let

Celková míra účasti: **13,6 %** (rozsah mezi okresy ČR: 7,9-18,3 %)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

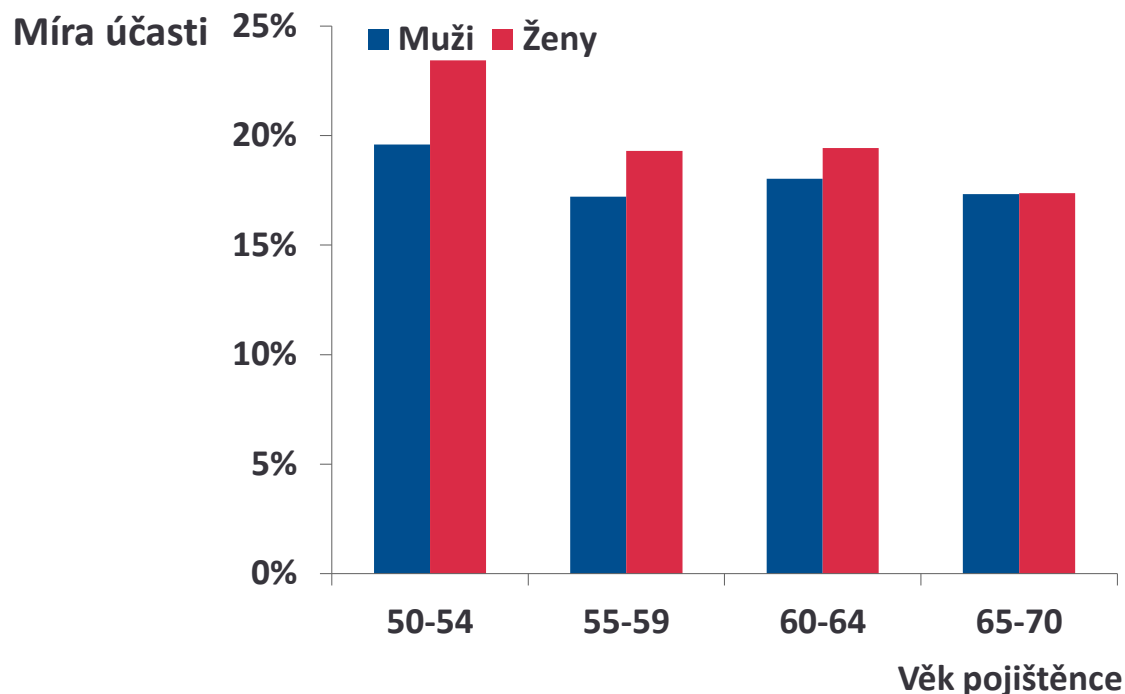
NKC NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

Screening kolorektálního karcinomu

Míra účasti dle pohlaví a věku

Podruhé pozvaní v období červenec 2014 – červen 2015, celkem 938 298 pozvaných
Muži a ženy ve věku 50-70 let

Celková míra účasti: **18,9 %**

(je uvažována účast na TOKS nebo kolonoskopii)

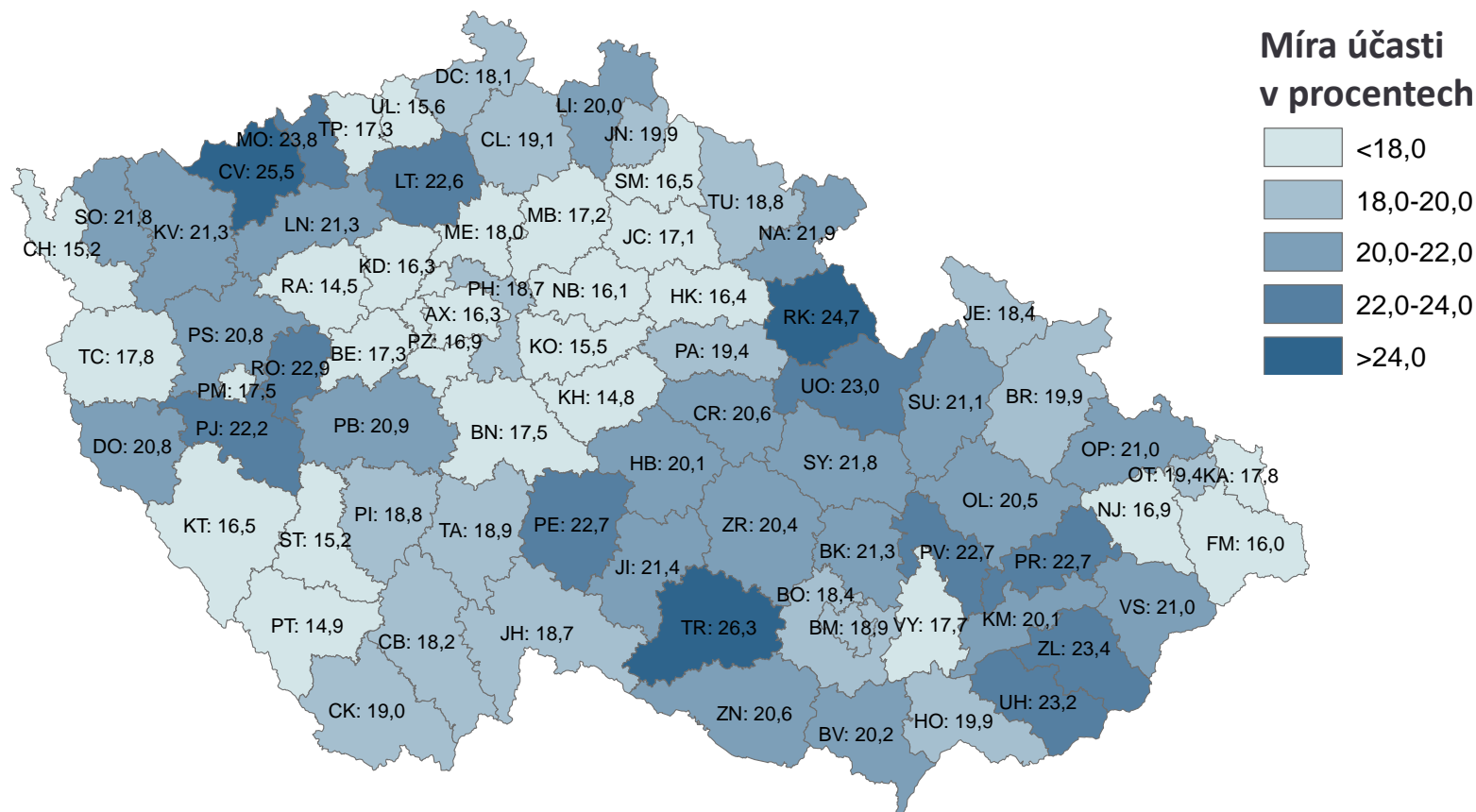
Na druhé pozvání na screening kolorektálního karcinomu zareagovala téměř pětina osob. Na pozvání lépe zareagovaly opět ženy.

Screening kolorektálního karcinomu

Míra účasti v okresech

Podruhé pozvaní v období červenec 2014 – červen 2015, celkem 938 298 pozvaných
Muži a ženy ve věku 50-70 let

Celková míra účasti: **18,9 %** (rozsah mezi okresy ČR: 14,5-26,3 %)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

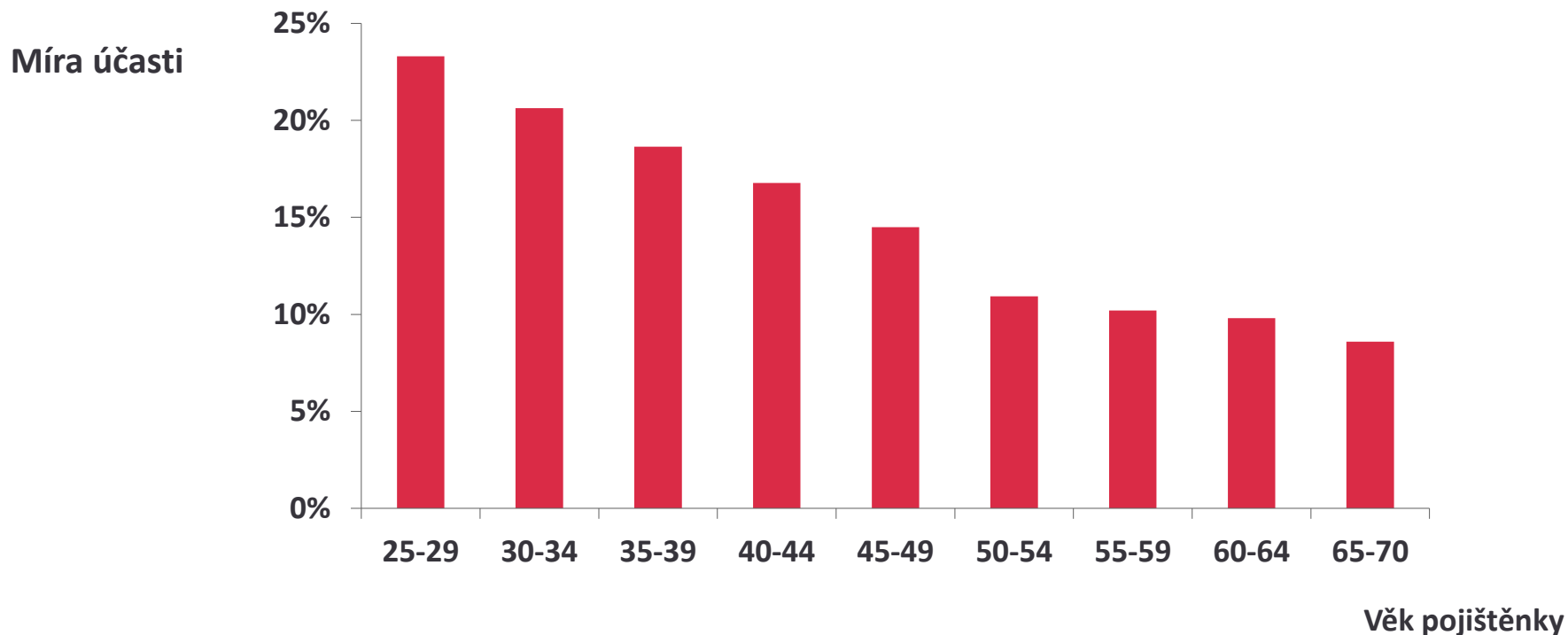
NKC
NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

Screening karcinomu děložního hrdla

Míra účasti dle pohlaví a věku

Podruhé pozvaní v období červenec 2014 – červen 2015, celkem 406 826 pozvaných
Ženy ve věku 25-70 let

Celková míra účasti: **12,2%**

(je uvažována účast na screeningové cytologii, preventivní prohlídce, diagnostických nebo terapeutických výkonech na děložním hrdle)

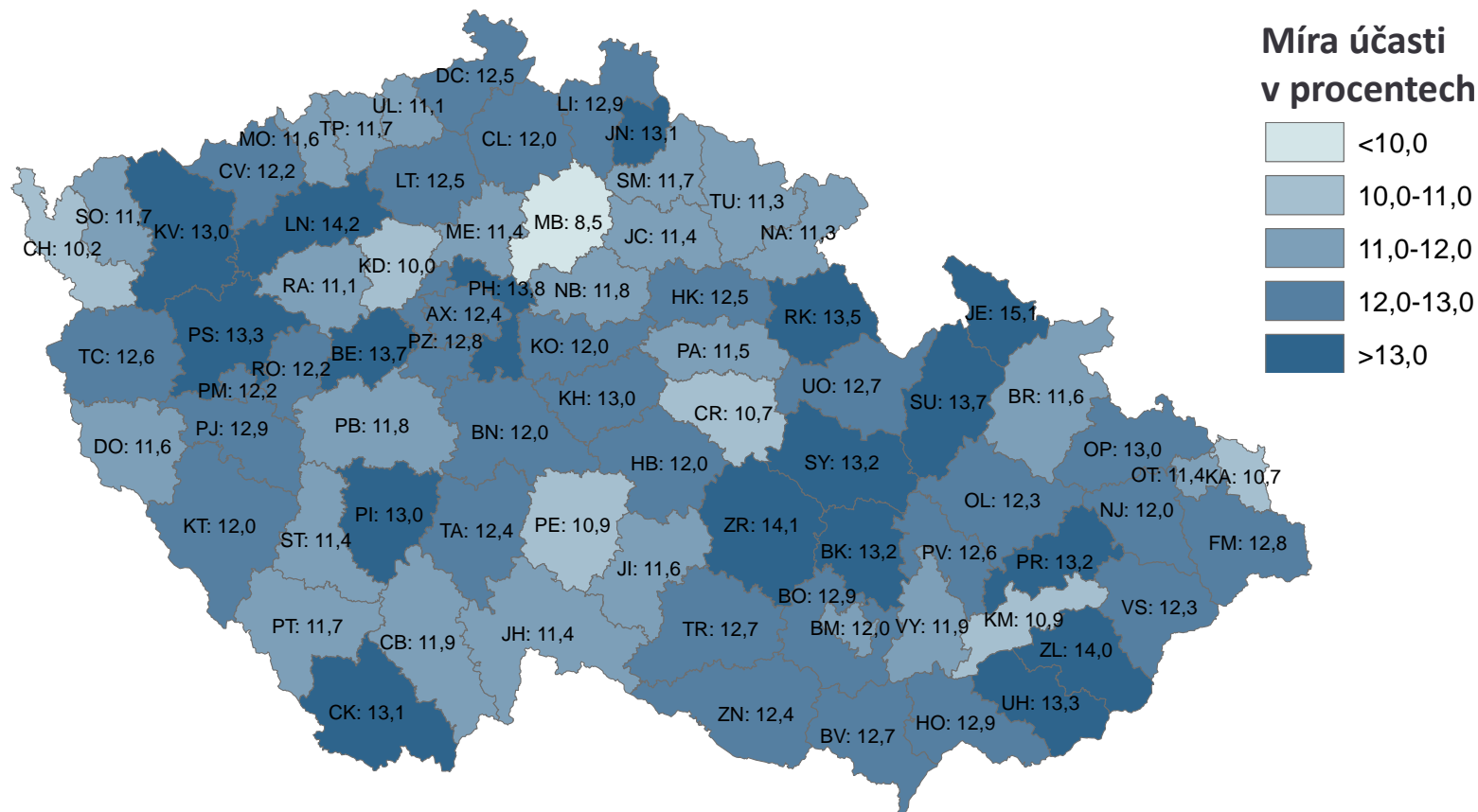
Vyšší míra účasti byla opět u mladších žen, především v nejmladší věkové kategorii.

Screening karcinomu děložního hrdla

Míra účasti v okresech

Podruhé pozvání v období červenec 2014 – červen 2015, celkem 406 826 pozvaných
Ženy ve věku 25-70let

Celková míra účasti: **12,2 %** (rozsah mezi okresy ČR: 8,5-15,1 %)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

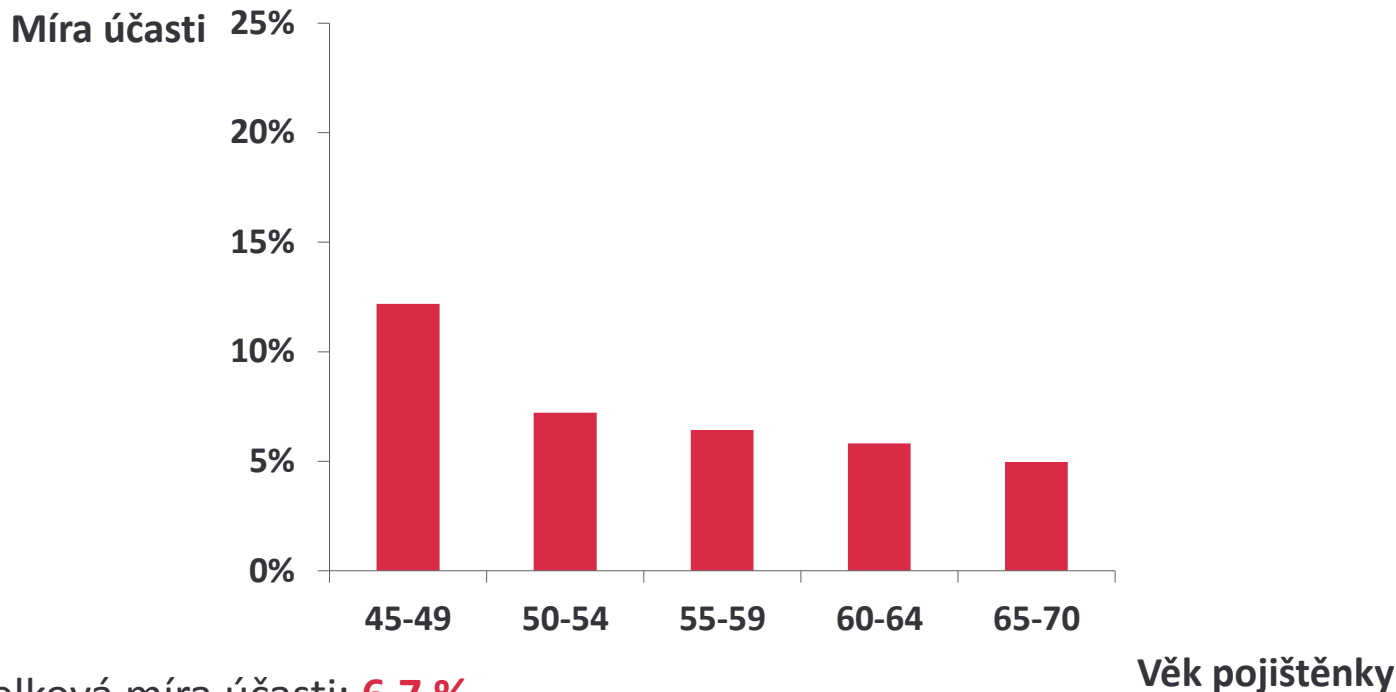
NKC NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

Screening karcinomu prsu

Míra účasti věku

Potřetí pozvaní v období leden 2016 – prosinec 2016, celkem 242 988 pozvaných
Ženy ve věku 45-70 let

(je uvažována účast na screeningové mamografii, screeningové mamografii v dispenzární péči, diagnostické mamografii nebo doplňující mamografie)

Nejvyšší míra účasti je opět u nejmladší věkové kategorie. Ženy z nejstarší věkové kategorie se zúčastnily pouze v 5 % případů.

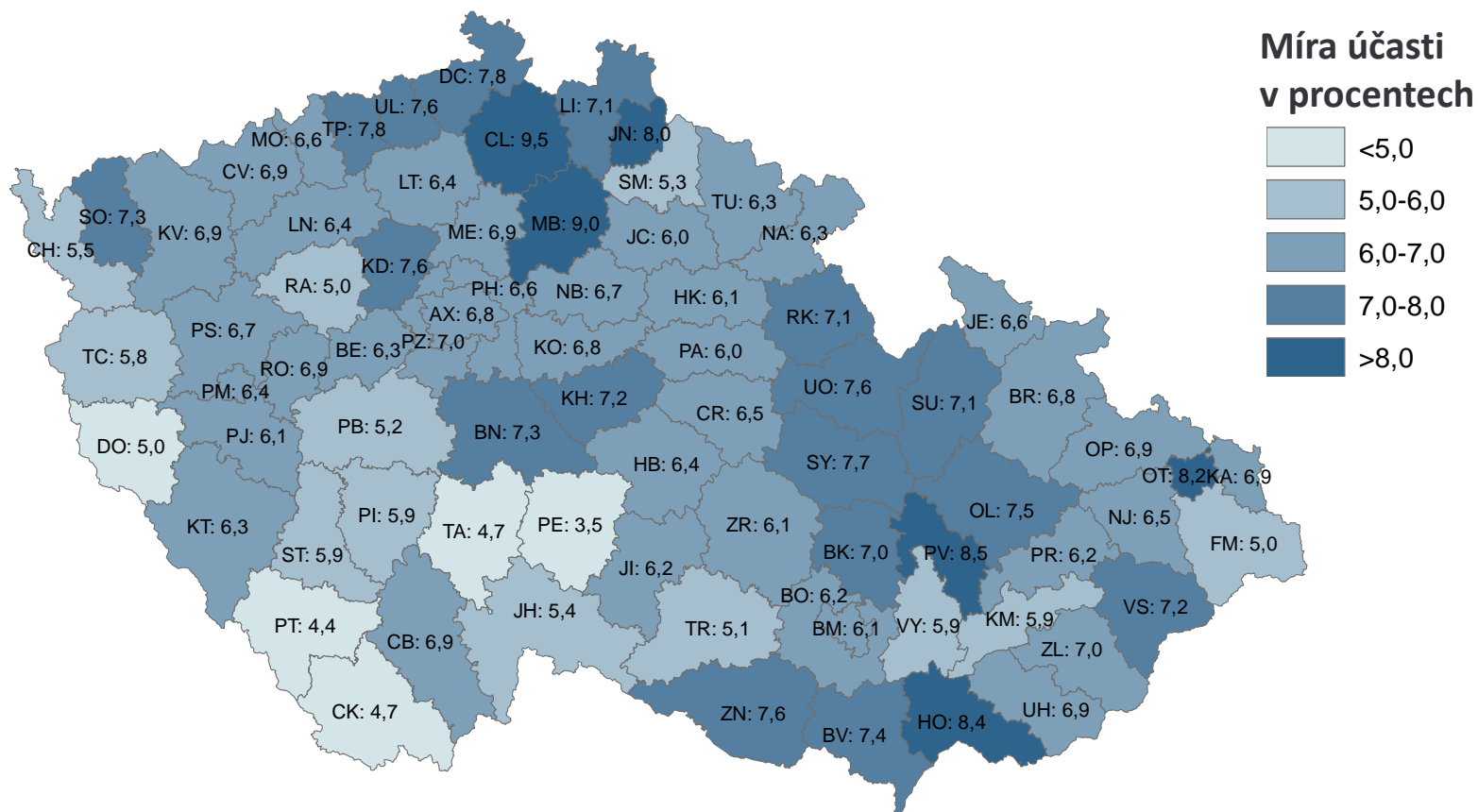
Pozn. Výsledky účasti pro potřetí pozvané osoby jsou předběžné – export vyšetření je dostupný do března 2017 a sledované období účasti na kolorektálním screeningu je podstatně kratší v porovnání s poprvé a podruhé pozvanými osobami. V závěru lze míru účasti očekávat o něco vyšší.

Screening karcinomu prsu

Míra účasti v okresech

Potřetí pozvaní v období leden 2016 – prosinec 2016, celkem 242 988 pozvaných
Ženy ve věku 45-70 let

Celková míra účasti: **6,7 %** (rozsah mezi okresy ČR: 3,5-9,5 %)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

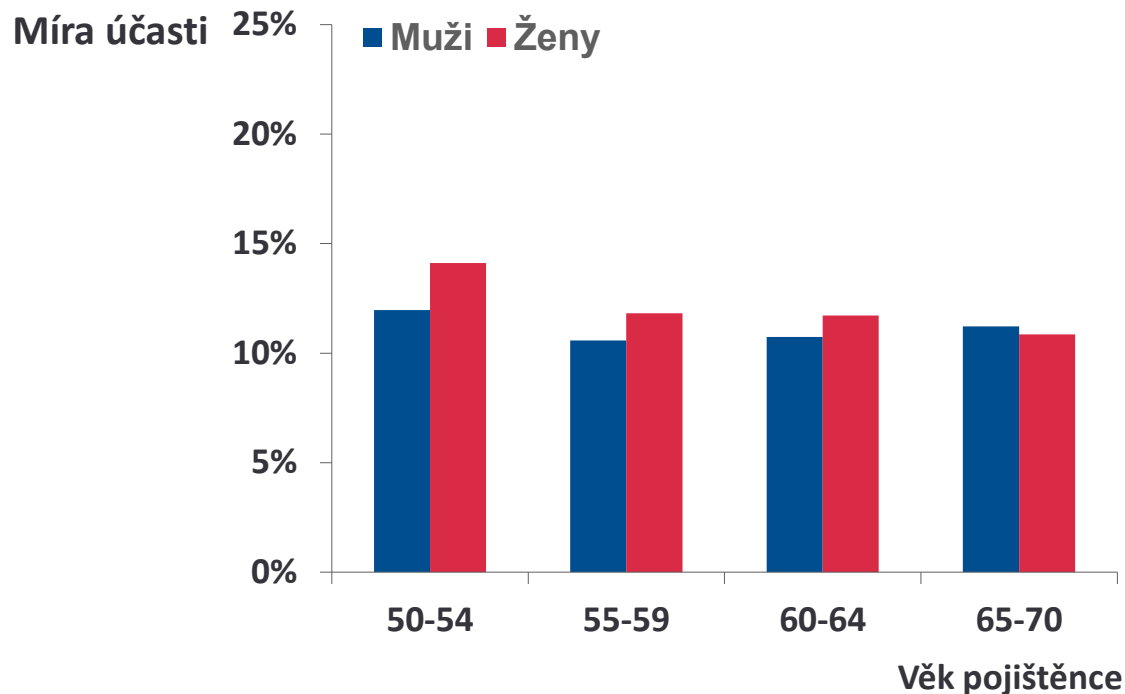
NKC NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

Screening kolorektálního karcinomu

Míra účasti dle pohlaví a věku

Potřetí pozvaní v období leden 2016 – prosinec 2016, celkem 633 902 pozvaných
Muži a ženy ve věku 50-70 let

Celková míra účasti: **11,5 %**

(je uvažována účast na TOKS nebo kolonoskopii)

Na třetí pozvání na screening kolorektálního karcinomu zareagovala desetina osob.

Pozn. Výsledky účasti pro potřetí pozvané osoby jsou předběžné – export vyšetření je dostupný do března 2017 a sledované období účasti na kolorektálním screeningu je podstatně kratší v porovnání s poprvé a podruhé pozvanými osobami. V závěru lze míru účasti očekávat o něco vyšší.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

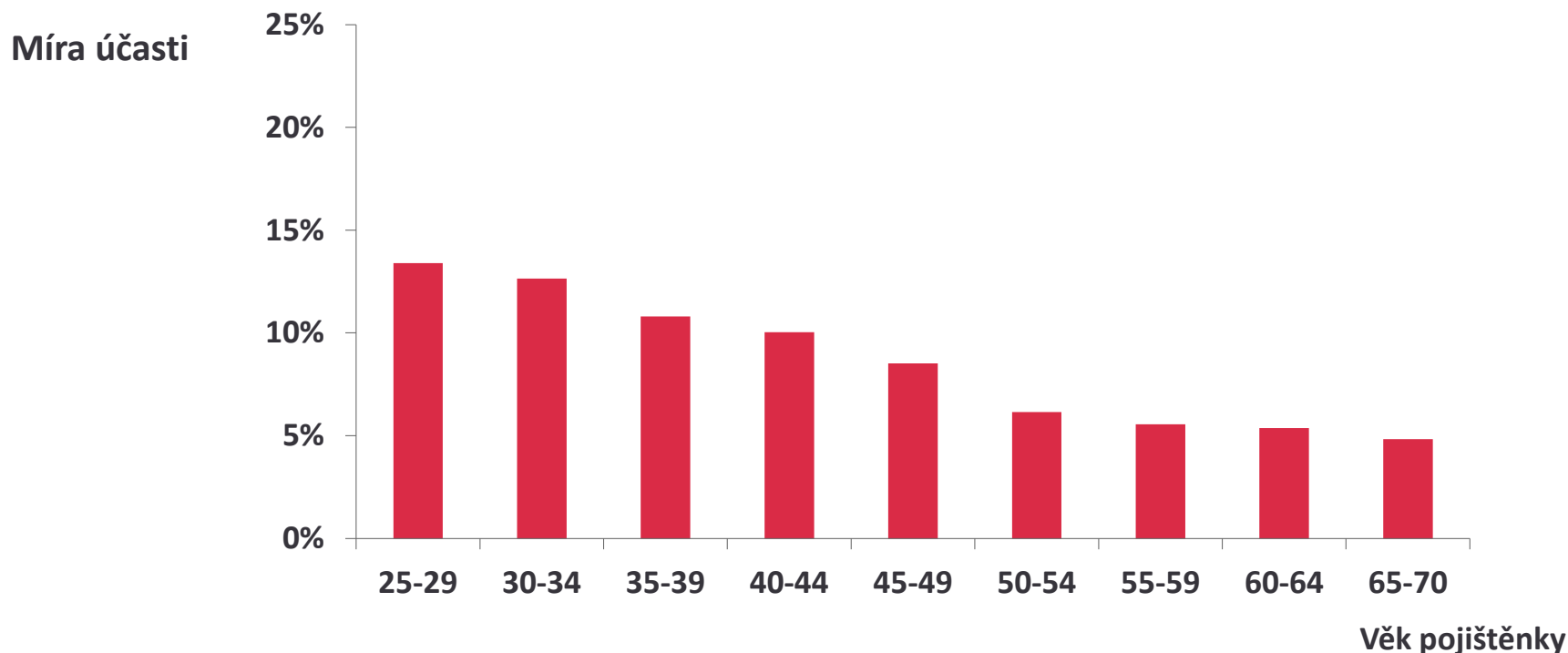
NKC
NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

Screening karcinomu děložního hrdla

Míra účasti dle věku

Potřetí pozvaní v období leden 2016 – prosinec 2016, celkem 299 798 pozvaných
Ženy ve věku 25-70 let

Celková míra účasti: **6,7 %**

Ženy nejstarší kategorie se účastnily pouze v 5 % případů. Největší reakce na pozvánku byla opět u mladších žen.

Pozn. Výsledky účasti pro potřetí pozvané osoby jsou předběžné – export vyšetření je dostupný do března 2017 a sledované období účasti na cervikálním screeningu je podstatně kratší v porovnání s poprvé a podruhé pozvanými osobami. V závěru lze míru účasti očekávat o něco vyšší.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

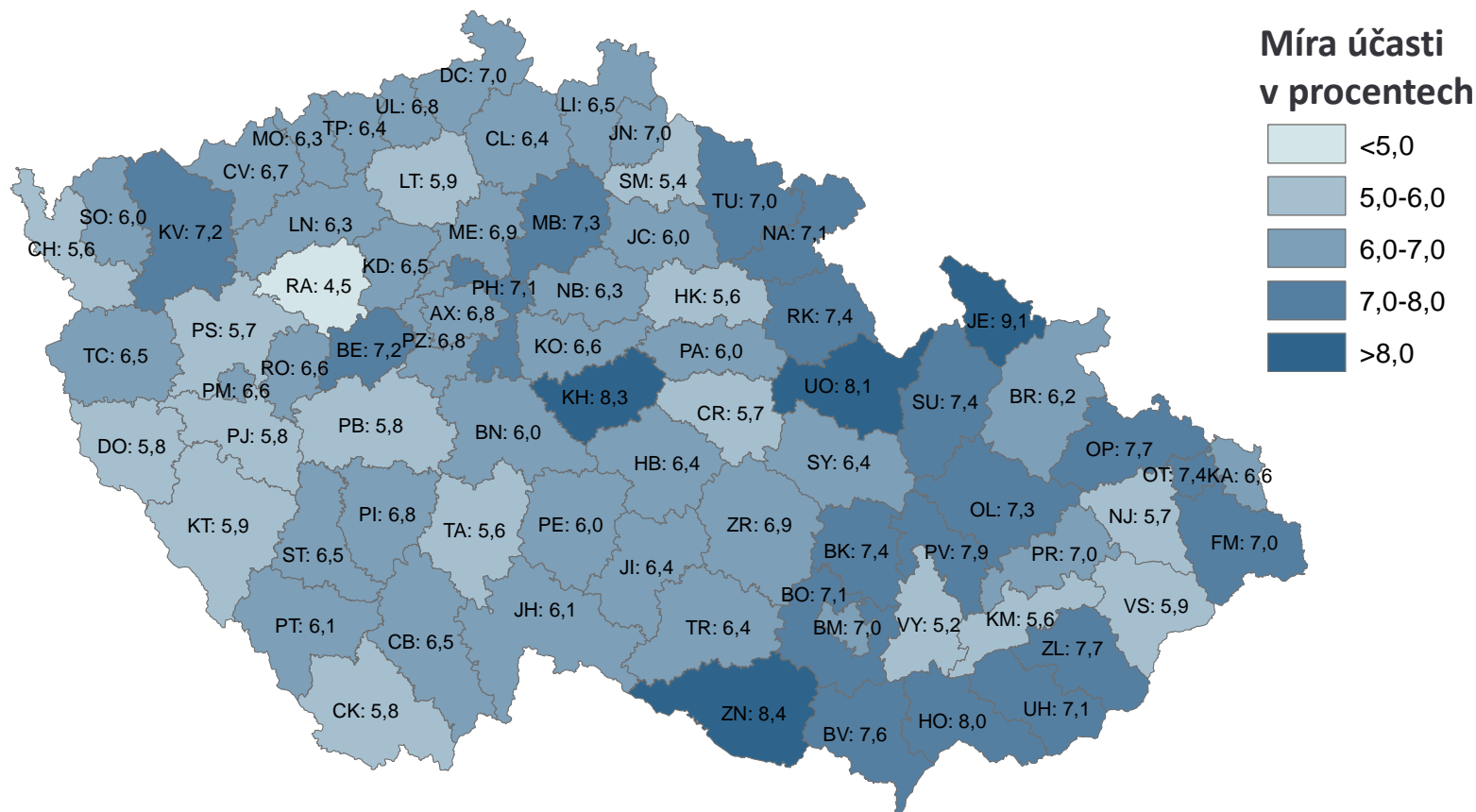
NKC
NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

Screening karcinomu děložního hrdla

Míra účasti v okresech

Potřetí pozvaní v období leden 2016 – prosinec 2016, celkem 299 798 pozvaných
Ženy ve věku 25-70 let

Celková míra účasti: **6,7 %** (rozsah mezi okresy ČR: 4,5-9,1 %)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NKC NÁRODNÍ
KOORDINAČNÍ
CENTRUM
prevence vážných onemocnění

